

FYLKESTINGSSAK

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
014/2026	Fylkesrådet	16.01.2026
017/2026	Fylkestinget	09.02.2026
	Komite for finans og organisasjon	09.02.2026

Temaplan for Nordområdene

Sammendrag

Nordområdenes strategiske betydning vokser både nasjonalt og internasjonalt. Den nåværende sikkerhetspolitiske situasjonen tilsier at regjeringen vil øke investeringene, etablere særskilte satsinger og utforme rammebetingelser som retter seg mot Nord-Norge. Dette skaper et mulighetsrom der Nordland kan innta en mer strategisk rolle i utviklingen av de norske nordområdene. En slik posisjon kan styrke fylkets attraktivitet som vertskap for nasjonale og internasjonale etableringer, og legge til rette for økt verdiskaping, kompetanseutvikling og samfunnsbygging.

Langsiktig utviklingsmål nr. 1 i regional planstrategi for Nordland 2024–2028 er å trekke i felles retning for å styrke regionens rolle nasjonalt og internasjonalt. Som regional samfunnsutvikler kan Nordland fylkeskommune samordne interessepolitisk arbeid i fylket overfor nasjonale og internasjonale beslutningstakere.

Temaplanen for 2026 – 2029 bygger på fire politikkområder hvor Nordland har størst potensial til å løfte Nord-Norge nasjonalt og Norge internasjonalt. Dette er forsvar og sikkerhet, nærings- og industriutvikling, kultur og transport. Foreslått hovedmål for temaplanen er at Nordland skal styrke sin nasjonale og internasjonale rolle som ledende og livskraftig region i nordområdene.

Bakgrunn og formål

Siden den første nordområdestrategien i 2006 har nordområdepolitikken handlet om sikkerhetspolitikk, utvikling av naturressurser og styrking av Norges internasjonale rolle i Arktis. De siste ti årene har den nasjonale nordområdepolitikken hatt større fokus på samfunnsutvikling og befolkningsutvikling i de norske nordområdene.

I Stortingsmelding 9 (2020-2021) «Mennesker, muligheter og norske interesser i nord» presenterte daværende regjering sin nordområdepolitikk for de kommende årene. Nordområdepolitikken handler både om det internasjonale bildet i Arktis, forholdet til naboland i Barentsregionen, og utviklingen i Nord-Norge. Den slår fast at norske interesser i Arktis skal hevdes gjennom et sterkt, livskraftig og kompetent Nord-Norge.

Russlands angrep på Ukraina og ytterligere geopolitisk polarisering har store konsekvenser for nordområdene. Geografisk nærhet til russiske militærstrategiske kapasiteter på Kola-halvøya fører til at det er enda viktigere å beskytte norske interesser og videreutvikle robuste samfunn i nord. Utvidelsen av NATO med Finland og Sverige understreker behovet for et tettere øst-vest-samarbeid i nordområdene. På NATO-toppmøtet i Haag i juni 2025 ble det vedtatt at medlemslandene har mål om å bruke 5 % av BNP på forsvar. Av dette skal 3,5 % skal gå til rene forsvarsutgifter og 1,5 % til forsvars- og sikkerhetsrelaterte tiltak som understøtter forsvarsevnen og styrker motstandskraft. Økte forsvarsbudsjetter og investeringer vil styrke militær kapasitet i Nord-Norge, men må også ta høyde for samfunnsutvikling.

Med bakgrunn i de geopolitiske endringene har den nåværende regjeringen arbeidet med en oppdatering av nordområdepolitikken. Fylkesrådet har deltatt på tre møter med statssekretærer i Utenriksdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet for å gi innspill til regjeringens nordområdestrategi.

Regjeringen lanserte i august 2025 den nye nordområdestrategien, «Norge i nord». Overordnet mål for nordområdestrategien er at Nord-Norge skal ha livskraftige lokalsamfunn der folk ønsker å bo, og som bidrar til sikkerhet og beredskap. Nordområdestrategien har fem prioriterte områder:

1. Norsk handlefrihet og innflytelse i nordområdene
2. Et totalforsvar som skaper trygghet, aktivitet og beredskap
3. Gode og trygge lokalsamfunn
4. Infrastruktur som bygger samfunn
5. Et næringsliv som skaper verdier

Problemstilling

I regional planstrategi har Nordland fylkesting vedtatt at det skal utarbeides en temaplan for nordområdene. Fylkesrådet har utarbeidet et forslag til temaplan som tar utgangspunkt i den endrede geopolitiske situasjonen, langsiktige utviklingsmål for Nordland, Nordlands potensial og den nasjonale nordområdepolitikken.

Faglig drøfting og alternative løsninger

Norges nordområdepolitikk har blitt et omfattende politikkområde og det knyttes fortsatt store forventninger til hva en statlig ledet nordområdesatsing skal utrette i de tre nordligste fylkene. Nord-Norge balanserer ofte mellom nasjonale sikkerhetspolitiske og utenrikspolitiske interesser på den ene siden og sektorrettede politikkområder som nærings-, energi-, forsknings-, kultur- og distriktpolitikk på den andre siden. Den økte oppmerksomheten rundt de norske nordområdene gir Norge en mulighet til å være premissleverandør for utviklingen i det europeiske Arktis og for den globale samtalen om Arktis. De tre nordnorske fylkene utfyller hverandre og kan sammen styrke Norges posisjon i nordområdene og internasjonalt.

Regjeringen har god dialog med nordnorske fylkeskommuner, universiteter og næringslivet. Likevel oppleves det at saker av betydning for Nord-Norge som stortingsmeldinger, langtidsplaner og strategier blir drøftet med Nord-Norge etter at den strategiske innretningen er bestemt. Tidlig medvirkning og aktiv deltakelse i utforming av nasjonal politikk som berører nordområdene kan bidra til å løfte viktige områder for Nordland og Nord-Norge som samfunnsutvikling innen næring, kultur, energi, utdanning, infrastruktur med flere. Framtidsrettet nordområdepolitikk må se sektorvise politikkområder som berører nordområdene i sammenheng, og den må være koordinert.

Nordland har en sentral posisjon innen forsvar og sikkerhet, næringsutvikling, kultur og logistikk. Dette er viktige elementer i norsk nordområdepolitikk, der Nordland har konkurransefortrinn og hvor fylket kan ta en større rolle internasjonalt. Det Nordland er sterkt på komplementerer styrkene til Troms og Finnmark og kan løfte Norge internasjonalt. Samtidig er Nordland et langstrakt og mangfoldig fylke med flere regionsentre. Det fører til at aktører i fylket ikke nødvendigvis har omforente budskap i møter med nasjonale og internasjonale beslutningstakere. Manglende samordning kan svekke gjennomslagskraften i viktige prosesser.

Fylkeskommunens økonomiske handlingsrom forventes å bli strammere i tiden fremover. Et sentralt spørsmål i årene som kommer er hvordan fylkeskommunen kan videreutvikle sin rolle som samfunnsutvikler når en større del av de økonomiske ressursene prioriteres til tjenesteproduksjon. Skal nordlandssamfunnet evne å trekke i felles retning og styrke sin nasjonale og internasjonale rolle, må det jobbes systematisk med utprøving av nye løsninger og nye former for samarbeid.

Som regional samfunnsutvikler har Nordland fylkeskommune en unik mulighet til å utnytte den nåværende geopolitiske situasjonen for å sikre bedre rammebetingelser for næringslivet, innbyggerne og offentlig sektor i Nordland. Det forutsetter styrket koordinering med sentrale aktører i fylket, som står samlet om prioriteringer og budskap i en tydelig strategi for å medvirke i utforming av nasjonal og internasjonal politikk som berører nordområdene.

Politikkområder, mål og delmål

Temaplanen bygger på fire politikkområder der Nordland har størst potensial til å løfte Nord-Norge nasjonalt og Norge internasjonalt.

- Nordland - et tyngdepunkt for forsvar og sikkerhet i nordområdene
- Nordland - en ledende region for næringsutvikling i nordområdene
- Nordland - en attraktiv kulturregion i nordområdene
- Nordland - et strategisk transportknutepunkt i nordområdene

Foreslått hovedmål for temaplanen er at *Nordland skal styrke sin nasjonale og internasjonale rolle som ledende og livskraftig region i nordområdene.*

Dette skal oppnås gjennom delmålene:

- Bedre samordning i nord og større påvirkning i sør
- Styrke det strategiske samarbeidet i nordområdene

Prosess med tidslinje og deltakelse

Arbeidet med temaplanen har pågått siden regional planstrategi ble vedtatt av fylkestinget i oktober. Det har vært en omfattende prosess med mange deltakere og bidragsyttere. Prosessen har vært ledet av fylkesrådslederen med deltakelse fra fylkesrådet. De viktigste aktivitetene er omtalt i oversikten under.

Oktober 2024	Regional planstrategi vedtatt i fylkestinget, med forankring av temaplan for nordområdene.
November 2024	Bakgrunnen for temaplanen drøftet med fylkesdirektørene.
Primo januar 2025	Rådsnotat om videreutvikling av samarbeid nord i Norden.

28. januar 2025	Politisk dialogmøte med UD, KDD og nordnorske fylker i Tromsø.
10. februar 2025	Innspillsmøte med sentrale aktører fra Nordland i forbindelse med regjeringens nordområdestrategi
28. februar 2025	Digitalt innspillsmøte med KDD, UD og nordnorske fylker om regjeringens nordområdestrategi.
Primo mars 2025	Rådsnotat om temaplan for Nordområdene.
Primo mars 2025	Skriftlig innspill fra Nordland fylkeskommune til regjeringens nordområdestrategi sendt til KDD og DU.
14. mars 2025	Fylkesrådsleder inviterte en rekke aktører fra Nordland til å delta i prosessen med utarbeidelse av temaplan om nordområdene. (Innovasjon Norge, LO, NHO, KS, Bodø kommune, Rana kommune, Sortland kommune, Narvik kommune, Bodø 2024, Kulturdirektoratet, Arran, Nord Universitet, UiT Narvik, Statsforvalteren i Nordland og Hovedredningssentralen)
31. mars 2025	Prosesen med utarbeidelse av temaplanen drøftet med fylkesdirektørene.
3. april 2025	Innspillsmøte med sentrale aktører fra Nordland om næringsutvikling
10. april 2025	Innspillsmøte med sentrale aktører fra Nordland om kultur
24. april 2025	Innspillsmøte med sentrale aktører fra Nordland om forsvar og sikkerhet
6. juni 2025	Arbeidsverksted ved Fridtjof Nansens Institutt i Oslo
16. juni	Fylkesrådslederen orienterte om temaplanen som en del av redegjørelsen i fylkestinget.
Juli 2025	Utkast sendt til Ungdommens fylkesråd for innspill.
August 2025	Utkast sendt på skriftlig kommentarrunde til fylkesdirektørene.
26. august 2025	Regjeringen lanserer ny nordområdestrategi
September - desember 2025	Videre bearbeiding av utkast til temaplan
12. desember 2025	Revidert utkast sendt til medvirkningsrådene for innspill
8. januar 2026	Temaplan for nordområdene ferdigstilt og oversendt fylkesrådet til behandling og innstilling til vedtak.

Administrasjonen har deltatt på alle møter. Arbeidet er koordinert av fylkesrådsleders kontor, og seksjoner fra avdelingene samfunnsutvikling og finans og organisasjon har deltatt på innspillsmøter med sentrale aktører og på arbeidsverksted i Oslo. I tillegg ble det arrangert interne møter med deltakelse fra avdelingene i en tidlig fase for å kvalitetssikre det første utkastet, som senere ble diskutert på arbeidsverkstedet i Oslo. Fylkesdirektørene har blitt orientert om framdriften i arbeidet og har gitt innspill ved flere anledninger i perioden fra

november 2024 til september 2025.

Politisk ledelse ved fylkesrådsleder har deltatt på alle møter med eksterne aktører. Fylkesrådets nestleder, fylkesråd for næring, samt fylkesråd for samfunn, kultur og miljø har deltatt på enkelte møter i prosessen og på arbeidsverkstedet.

Oppfølging og gjennomføring av temaplanen for nordområdene vil kreve innsats og ressurser på de ulike rådsområdene som planen omfatter.

Medvirkning

Medvirkningsrådene er invitert til å komme med innspill til temaplanen. Rådet for personer med funksjonsnedsettelse har spilt inn at universell utforming og inkludering bør være gjennomgående prinsipper i alle fylkeskommunale planer, strategier og satsinger. Universell utforming ligger til grunn i all politikktutforming i Nordland fylkeskommune. Nordland fylkesting har vedtatt en handlingsplan for universell utforming som skal bidra til universell utforming av fylkeskommunens virksomhet og tjenester. Fylkeskommunen arbeider for at hele nordlandssamfunnet skal være åpent og tilgjengelig for alle. Nordland eldreråd har spilt inn at eldre i dag har bedre helse og utgjør en ressurs som kan utnyttes bedre. De kan stå lengre i arbeid, skape nye arbeidsplasser og bidra i frivillig arbeid. I totalforsvaret kan eldre ha viktige erfaringer som kommer samfunnet til gode.

Helhetlig samfunnsutvikling - vurdering av konsekvenser for Nordland fylke

Konsekvenser for samarbeid og samfunnssikkerhet

Temaplanen legger opp til en mer samordnet innsats og utprøving av nye samarbeidsformer gjennom etablering av et Nordområdepartnerskap og arbeid med politikkanalyser, fellesposisjoner og budskap på nye måter. Dette styrker Nordlands evne til å påvirke beslutningsprosesser og gir bedre koordinering mellom offentlig forvaltning, næringsliv og kunnskapsmiljøer. Planen vektlegger også samfunnssikkerhet ved å fremme totalberedskap og styrke dialogen med forsvars- og beredskapsinstitusjoner. Slik kan planen både øke regional kapasitet og kompetanse og bidra til å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser i en tid med økt geopolitisk usikkerhet.

Konsekvenser for lokalsamfunn og næringsutvikling

Planens vektlegging av næringsutvikling, kultur og transport har klare ringvirkninger for bosetting, sysselsetting og mangfold i lokalsamfunnene. Ved å ha fokus på rammebetingelser, fremfor personrettede tiltak, kan Nordland styrke sin rolle som en attraktiv region og økonomisk motor i nord.

Kobling til planstrategien

Temaplanen er i tråd med regional planstrategi, og bidrar spesielt til oppfyllelse av langsiktig utviklingsmål 1, «Trekke i felles retning for å styrke regionens rolle nasjonalt og internasjonalt». Skal nordlandssamfunnet evne å trekke i felles retning og styrke sin nasjonale og internasjonale rolle, må det jobbes systematisk med utprøving av nye løsninger og nye former for samarbeid. Samarbeidet internt i fylket, med nabofylker og med aktører nasjonalt og internasjonalt, vil være sentralt for å nå målene i planstrategien.

Fylkesrådets vurdering

Fylkesrådet har i sin politiske plattform, «Blågrønt taktskifte», lagt til grunn at Nordland skal være en aktiv samarbeidspartner i de internasjonale fora som fylket deltar i. Et tettere strategisk samarbeid internt i fylket er avgjørende for å løfte Nordlands strategiske interesser i Nord-Norge, nasjonalt og internasjonalt. I lys av dagens verdenssituasjon er det viktig at Nord-Norge deltar aktivt i utformingen av nordområdepolitikken og i samarbeidet i

nordområdene framover.

De fire politikkområdene i temaplanen samsvarer med fylkesrådets prioriteringer for utviklingen av fylket. Innen forsvar og sikkerhet, næringsutvikling og kultur har Nordland særlig potensial til å skape flere arbeidsplasser, øke verdiskapingen, styrke kompetanseutviklingen og ta en større nasjonal og internasjonal rolle. En tydeligere satsing på transport er samtidig en forutsetning for å oppfylle Norges forpliktelser overfor NATO, legge til rette for næringsutvikling og sikre god mobilitet for både innbyggere og besøkende. I nordområdepolitikken er det aller viktigste å bidra til at folk ønsker å bosette seg i nord, og kan leve gode liv her.

Konsekvenser for Nordland fylkeskommune

Oppfølging av temaplanen har konsekvenser for prioritering av interne ressurser. Det er ikke bevilget nye midler til gjennomføring av temaplanen for nordområdene, men forutsettes at de ulike rådsområdene prioriterer personalressurser og økonomiske ressurser innenfor bevilget budsjetttramme til å følge opp det som inngår i planen.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

Nordland fylkesting vedtar vedlagte temaplan for Nordområdene.

Bodø, den 16.01.2026
Marianne Dobak Kvensjø
fylkesrådsleder
sign

16.01.2026 Fylkesrådet

Votering i Fylkesrådet

Enstemmig

Innstilling fra Fylkesrådet

Fylkesrådets innstilling enstemmig vedtatt

09.02.2026 Fylkestinget

Finans og organisasjonkomiteens innstilling ble lagt fram saksordfører Christian Torset, SV-Sosialistisk Venstreparti.

1. Nordland fylkeeting vedtar vedlagte temaplan for Nordområdene.
2. Følgende endringer innarbeides i planen:
  - a. Etablere og styrke utdanningsmiljøer som er tett koblet til Forsvarets kompetansebehov, slik at landsdelen sikres nødvendig beredskap, teknologisk kapasitet og tilgang på kvalifisert arbeidskraft i årene som kommer.
  - b. Velfungerende demokratiske prosesser, åpenhet og reell medvirkning er avgjørende for samfunnets motstandskraft. Når innbyggere opplever at engasjement nytter, og at deres stemmer blir hørt, styrkes både tilliten og beredskapen.
  - c. Levedyktige lokalsamfunn over hele landet er en grunnleggende forutsetning for nasjonal beredskap, og forutsetter en politikk som motvirker fraflytting og sentralisering.
  - d. Lokal matproduksjon er en avgjørende del av den samlede beredskapen. Norge har i dag en av de laveste gradene av selvforsyning i Europa. For å sikre økt selvforsyning må kommunene gis handlingsrom til å ta vare på matjord som en strategisk ressurs.
  - e. Norsk areal i Nordområdene er definert av Stortinget og regjeringen (jf. Meld. St. 9 (2020–2021) til å omfatte Nordland, Troms og Finnmark, samt Jan Mayen, Svalbard og de tilstøtende havområder.
  - f. Forsvarets tilstedeværelse og aktivitet i Nordland er viktig for å sikre forsvarsevnen og styrke forsvaret
  - g. Når Forsvaret bygges ut i Nord-Norge, må verdiskapingen følge etter. Fram til nå er det små leveranser fra nordnorske bedrifter til Forsvaret i nord. Store, nasjonale rammeavtaler og sentraliserte anskaffelser gjør at kritiske kompetanser og kapasiteter i landsdelen ikke tas i bruk. Lokal og regional leverandørindustri gir økt forsyningssikkerhet, mindre sårbarhet og større operativ evne. Det styrker også en ønsket samfunnsutvikling i nord.
  - h. Kommuner og regioner på norsk, svensk og finsk side har velfungerende grensekryssende samarbeid. Samarbeidet har over tid utviklet verdifulle relasjoner og mye potensiell tyngde i påvirkning av nasjonale myndigheter og EU. Det er viktig også for samfunnsutviklingen i Nordland.
  - i. Bidra til å styrke de grenseregionale samarbeidene overfor nasjonale myndigheter og EU.
3. Nordland fylkeeting vedtar overstående endringer i temaplanen og ber fylkesrådet innarbeide de i temaplanen. Fylkesrådet får fullmakt til å gjøre mindre redaksjonelle endringer ved implementere innspillene i planen.
4. Nordland fylkeeting ber fylkesrådet komme tilbake til fylkestinget å rapportere på oppfølgingen av temaplan for Nordområdene i juni 2027, slik at tiltakene i

planen eventuelt kan justeres.

Tilleggsforslag fra Rødt ble lagt fram av Synne Høyforsslett Bjørbæk, Rødt,

1. For nordområdene er det avgjørende at Norge går aktivt imot utøvelse av «den sterkeste rett» i internasjonalt samkvem og at Nord-Norge og nordområdene beholdes som lavspenningsområde.
2. Norsk alliansetilknytning og føringer kan i seg selv være spenningsdrivende. Erkjennelsen av dette forholdet har tidligere ligget til grunn for såkalte selvpålagte restriksjoner, geografiske begrensinger av militære aktiviteter, «baseerklæringen» og atomvåpenrestriksjoner. Dette er like aktuelt i dag. En forsterket politikk for beroligelse, nasjonal tilstedeværelse, selvpålagte restriksjoner og tillitsskapende tiltak kan bidra til stabilitet i nord. Norge bør ha ambisjoner om å bidra til at de nordiske landene inntar en fellesnordisk tilnærming i nordområdene med vekt på beroligelse og opprettholdelse av selvpålagte restriksjoner.
3. De nordiske landene har i stor grad felles sikkerhetspolitiske utfordringer, et sterkt politisk fellesskap og betydelig samlet militær kapasitet. Et nordisk forsvarssamarbeid, med gjensidige sikkerhetsgarantier, er i norsk interesse og kan også virke uavhengig av NATO.
4. Historien viser at allierte staters aktiviteter og sikkerhetsinteresser ikke nødvendigvis er sammenfallende med norske. Det bør foretas en analyse av sikkerhetssituasjonen i nordområdene, med alliertes og andre aktørers interesser, og mulige føringer, interessekonflikter eller spenningsfelt som kan forventes å skape utfordringer for Norge.
5. Norsk forsvar bør baseres på nasjonal og demokratisk kontroll over militær maktutøvelse, og ikke underlegges andres sikkerhetsinteresser. Norges bilaterale forsvarssamarbeid med USA underlegger i praksis forsvaret av Norge USAs økonomiske og geostrategiske interesser, og gir eksplisitt amerikansk styringsrett over sivil og militær maktutøvelse på og fra norsk territorium. USAs utenrikspolitiske ambisjoner og trusler mot Grønland tilsier at USA i nordområdene må vurderes som en trussel for norsk sikkerhet, snarere enn som en sikkerhetsgarantist. Dette bør tas på alvor og følges opp. Et sentralt spørsmål for nordområdene i tiden fremover er om Norge bør avvikle det bilaterale forsvarssamarbeidet med USA, inkludert etterretningssamarbeidet.
6. En utvikling mot et stadig mer dypintegreert NATO-forsvar kan utfordre Norges nasjonale selvstendighet og kontroll over Forsvaret, både i fredstid og under kriser eller krig. Konsekvensene av en slik utvikling bør vurderes og analyseres grundig.
7. Masseinnhenting av data for å forebygge trusler, kan i seg selv representere en trussel mot norsk suverenitet og demokratiske styreform, og føre til et overvåkingssamfunn ingen ønsker. Det er i Nordlands interesse å føre en politikk som styrker demokratiet og tilliten i samfunnet. Etablering av infrastruktur for masseovervåkning står i motsetning til dette.

Votering i plenum

Finans og organisasjonkomiteens innstilling enstemmig vedtatt med 43 stemmer (10 Arbeiderpartiet, 11 Høyre, 6 Fremskrittspartiet, 4 Senterpartiet, 4 SV-Sosialistisk Venstreparti, 3 Rødt, 1 Industri- og Næringspartiet, 1 Venstre, 1 Miljøpartiet De Grønne, 1 Kristelig Folkeparti, 1 Uavhengig).

Tilleggsforslag fra Rødt til punkt 1, 4 og 7 fikk 8 stemmer (3 Rødt, 4 SV-Sosialistisk Venstreparti, 1 Miljøpartiet De Grønne) og falt.

Tilleggsforslag fra Rødt til punkt 2, 3, 5 og 6 fikk 7 stemmer (3 Rødt, 4 SV-Sosialistisk Venstreparti) og falt.

Permisjoner

Kim André Haugan Schei, Senterpartiet

Odd Arnold Skogsholm, Arbeiderpartiet

FT 017/2026

Vedtak

1. Nordland fylkekesting vedtar vedlagte temaplan for Nordområdene.
2. Følgende endringer innarbeides i planen:
  - a. Etablere og styrke utdanningsmiljøer som er tett koblet til Forsvarets kompetansebehov, slik at landsdelen sikres nødvendig beredskap, teknologisk kapasitet og tilgang på kvalifisert arbeidskraft i årene som kommer.
  - b. Velfungerende demokratiske prosesser, åpenhet og reell medvirkning er avgjørende for samfunnets motstandskraft. Når innbyggere opplever at engasjement nytter, og at deres stemmer blir hørt, styrkes både tilliten og beredskapen.
  - c. Levedyktige lokalsamfunn over hele landet er en grunnleggende forutsetning for nasjonal beredskap, og forutsetter en politikk som motvirker fraflytting og sentralisering.
  - d. Lokal matproduksjon er en avgjørende del av den samlede beredskapen. Norge har i dag en av de laveste gradene av selvforsyning i Europa. For å sikre økt selvforsyning må kommunene gis handlingsrom til å ta vare på matjord som en strategisk ressurs.
  - e. Norsk areal i Nordområdene er definert av Stortinget og regjeringen (jf. Meld. St. 9 (2020–2021) til å omfatte Nordland, Troms og Finnmark, samt Jan Mayen, Svalbard og de tilstøtende havområder.
  - f. Forsvarets tilstedeværelse og aktivitet i Nordland er viktig for å sikre forsvarsevnen og styrke forsvaret

- g. Når Forsvaret bygges ut i Nord-Norge, må verdiskapingen følge etter. Fram til nå er det små leveranser fra nordnorske bedrifter til Forsvaret i nord. Store, nasjonale rammeavtaler og sentraliserte anskaffelser gjør at kritiske kompetanser og kapasiteter i landsdelen ikke tas i bruk. Lokal og regional leverandørindustri gir økt forsyningssikkerhet, mindre sårbarhet og større operativ evne. Det styrker også en ønsket samfunnsutvikling i nord.
  - h. Kommuner og regioner på norsk, svensk og finsk side har velfungerende grensekryssende samarbeid. Samarbeidet har over tid utviklet verdifulle relasjoner og mye potensiell tyngde i påvirkning av nasjonale myndigheter og EU. Det er viktig også for samfunnsutviklingen i Nordland.
  - i. Bidra til å styrke de grenseregionale samarbeidene overfor nasjonale myndigheter og EU.
3. Nordland fylkesting vedtar overstående endringer i temaplanen og ber fylkesrådet innarbeide de i temaplanen. Fylkesrådet får fullmakt til å gjøre mindre redaksjonelle endringer ved implementere innspillene i planen.
  4. Nordland fylkesting ber fylkesrådet komme tilbake til fylkestinget å rapportere på oppfølgingen av temaplan for Nordområdene i juni 2027, slik at tiltakene i planen eventuelt kan justeres.

Vedlegg

Tittel	DokID
Temaplan for Nordområdene	1890629
Analyse av internasjonal nordområdepolitikk og dens betydning for Nordland	1841255
Innspill fra Rådet for personer med funksjonsnedsettelse	1841234
Innspill fra Nordland eldreråd	1841272
Innspill fra Nordland eldreråd til FT-sak 0172026 Temaplan for Nordområdene	1914985
Innspill fra Lærlingerådet i Nordland	1907538